

lokra. Ifjúsági szervezetek jelentkeztek hasonló felajánlásokkal, magánosok, akik azt kérték, hogy adhasanak évente meghatározott összeget műemléki célokra. Hozunk létre egy társadalmi műemléki alapot, kaptuk a javaslatot, vonjuk be a világon élő összes magyart a műemlékek megmentésébe. A Tájak, korok, múzeumok nevű országos honismereti akciót elindító bizottság magáévá tette ezt és szerveinek tisztviselői felhatalmazást kaptak arra, hogy indítsunk országos akciót, mert az ország tenniakarását nem nélkülözhetjük.

Dr. Eperjessy Géza:

A szociográfia jelentősége a Honismereti mozgalomban

A honismeret olyan komplex disciplina, tevékenység és egyben mozgalom is, amelynek a palettájáról nagyon is hiányzik a *szociográfia*. Nem véletlen, hogy nem beszéltünk erről, holott ott bújkált a sorok között, amikor emlegettük a Magyarország felfedezése sorozatot, a népi fók hagyományait; amikor helytörténetet műveitünk, amikor a szakköreinkben erre készítjük fel kisebb vagy nagyobb tanítványainkat. egyetemistákat, főiskolásokat, akkor nemcsak a közelmúltnak vagy a feudális kornak a történetét vizsgálhatjuk meg városban vagy faluban, hanem a jelenlegi problémáit is, szociológiai, helyesebben szociográfiai módszerekkel. A szociográfiai módszerek megtermékenyíthetik a helytörténeti kutatást is, min, ahogy a történeti módszerek is segítséget nyújthatnak a szociográfia számára. Egészséges hagyományokat folytathatunk tovább, a falukutató mozgalomnak, a Györfly kollégiumnak, a NÉKOSZ-nak a hagyományait.

Mi magunk ezzel meg is próbálkoztunk Csepelen, együttműködési megállapodást kötve a csepeli Vasmű Társadalomtudományi Intézetével, a szocialista életmód vizsgálatára, és ebben próbáltuk ki az erőnket. Elég nehéz feladat, de ma már, azt hiszem, bátran lehet ezzel foglalkozni, és nagyon sokat ígérhet. Ez a szín a palettánkon valóban kiegészítheti a honismereti mozgalmat.

Dr. Jeney Jenő:

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat munkájának csaknem minden területe érintkezik a Honismereti mozgalommal

A társulat tevékenysége nemcsak a történelmi és a földtudományi ismeretterjesztés, avagy hazánk különböző részeit oly összetetten és élménynyújtóan bemutató országjáró turák vezetése révén járul hozzá száz- és százazrek helytörténeti, s tágabban vett honismeretének gazdagításához. A tudományos ismeretterjesztés szinte valamennyi ága — így pl. az irodalmi és a művészeti, az anyanyelvi és a néprajzi, de nem kevésbé a termelési-műszaki, a közgazdasági, a szociológiai stb. is — nagyon sok szállal kötődik a helytörténethez, a honismerethez.

Társulatunk — még ha többre is lenne szükség — nem keveset tett és tesz ma is a helytörténeti ismeretek és a Honismereti mozgalom szélesítéséért, elmélyítéséért. Am az eddiginél még jobban együtt kell láttatnia, tudatosítania az ország általános helyzetét, és annak helyi vetületeit, mind az eredményeket és a gondokat, mind pedig a tennivalókat illetően. Hiszen a szocialista társadalomépítés is — bár egymásra támaszkodva — mindenkor adott helyeken folyik: a városokban, a községekben. Miként a má a múlt készítette elő, a jövő a mában kovácsolódik, amelynek egyaránt színtere a városokból és községekből álló ország és az országot alkotó minden város és község. Ebben van a Honismereti mozgalom és benne a helytörténet ápolásának jelentősége.